

KOMISIJA

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 8. septembra 2006

o državni pomoči C 45/04 (prej NN 62/04) v korist češkega proizvajalca jekla Třinecké železářny a.s.

(notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 5245)

(Besedilo v češkem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2007/319/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

tj. TŽ, po skupni ceni 100 milijonov CZK (3,5 milijona EUR), tj. le 10 % njihove nominalne vrednosti.

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Protokola št. 2 o prestrukturiranju češke jeklarske industrije k Pogodbi o pristopu iz leta 2003,

po pozivu vsem zainteresiranim strankam, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenimi določbami ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

(1) Komisija je 12. novembra 2003 prejela informacijo, da je češka vlada sprejela „Resolucijo o zaključku prestrukturiranja jeklarskega sektorja in predlogu rešitve za Třinecké železářny a.s.“ (v nadaljnjem besedilu „TŽ“). V Resoluciji je navedeno, da vlada načrtuje dodelitev državne pomoči TŽ v znesku približno 1,9 milijarde CZK (približno 67 milijonov EUR) ⁽²⁾.

(2) V Resoluciji je češka vlada odobrila naslednji transakciji:

— Češka vlada prek Češke agencije za konsolidacijo od TŽ pridobi 10,54-odstotni delež v lasti TŽ v jeklarski družbi ISPAT Nová Huť („INH“). Ceno teh delnic bo določilo Ministrstvo za finance v dogovoru z Ministrstvom za industrijo in trgovino.

— Češka agencija za konsolidacijo prenese 10 000 obveznic v nominalni vrednosti 1 milijarde CZK (35 milijonov EUR), ki jih je izdal TŽ in so trenutno v lasti Češke agencije za konsolidacijo, nazaj na izdajatelja,

(3) Resolucija tudi določa, da lahko obe transakciji začneta veljati šele, ko češki Urad za varstvo konkurence izda pozitivno odločbo po opravljenem posvetu z Evropsko komisijo.

(4) V dopisu z dne 26. novembra 2003 je Komisija zaprosila za informacije v zvezi z navedenimi transakcijami.

(5) 10. decembra 2003 in 7. januarja 2004 so se sestali češki predsednik vlade, minister za trgovino in industrijo ter komisarka za konkurenco. Sklenjeno je bilo, da se spoštuje zadnji stavek Resolucije (glej točko 3).

(6) Komisija je 20. februarja 2004 prejela opis vseh projektov, za katere je češka vlada nameravala dodeliti državno pomoč za TŽ. Strokovno posvetovanje med službami Komisije ter predstavniki čeških organov in družbe je potekalo 17. marca 2004 v Bruslju.

(7) Komisija je 29. marca in 29. aprila 2004 poslala pripombe češkemu organom, v katerih je navedla, da na podlagi predloženih informacij ni bilo mogoče izključiti možnosti, da bi se načrtovan odkup delnic INH, ki so v lasti TŽ, s strani češke vlade izvedel nad tržno ceno, kar pomeni državno pomoč v korist TŽ, in da se državna pomoč za financiranje različnih projektov TŽ ne zdi združljiva s trenutnimi predpisi Skupnosti o državni pomoči.

(8) Češki Urad za varstvo konkurence je 22. in 30. aprila 2004 odobril državno pomoč za TŽ.

⁽¹⁾ UL C 22, 27.1.2005, str. 2.

⁽²⁾ V tej odločbi se valute preračunavajo po tečaju 1 EUR = 28,43 CZK (na dan 20. septembra 2006), preračun pa je naveden zgolj informativno.

- (9) V dopisu z dne 14. decembra 2004 je Komisija obvestila Češko, da se je glede ukrepov odločila sprožiti postopek v skladu s členom 88(2) Pogodbe ES, in zaprosila za določene informacije.
- (10) Odločitev Komisije, da sproži postopek, je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽³⁾. Komisija je pozvala vse zainteresirane stranke, naj predložijo svoje pripombe o ukrepu. Prejela ni nobenih pripomb.
- (11) Češka je na nekaj vprašanj, zastavljenih v odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave, odgovorila z dopisi z dne 31. januarja 2005, evidentiranimi 1. februarja 2005.
- (12) V dopisu z dne 18. aprila 2005 je Komisija zahtevala dodatne informacije, ki jih je prejela z dopisom z dne 16. maja 2005, evidentiranim 18. maja 2005.
- (13) V dopisu z dne 4. julija 2005 je Komisija zahtevala kopijo nekaterih dokumentov, ki so jih navedli češki organi in ki so bili predloženi z dopisom z dne 21. julija 2005, evidentiranim 25. julija 2005.
- (14) Češki organi so v elektronskem sporočilu z dne 10. avgusta 2005 Komisijo obvestili o novih elementih.
- (15) V dopisu z dne 28. septembra 2005 je Komisija zahtevala dodatne informacije, ki jih je prejela med sestankom s češkimi organi dne 29. septembra 2005 in z dopisom z dne 18. oktobra 2005, evidentiranim 19. oktobra 2005.
- (16) V dopisu z dne 15. decembra 2005 je Komisija zahtevala dodatne informacije, ki jih je prejela z dopisom z dne 20. marca 2006, evidentiranim 21. marca 2006. V tem dopisu so češki organi navedli, da ne bodo plačali pomoči za zaprtje, ker je TŽ spremenil svojo poslovno strategijo.
- (17) V dopisu z dne 18. julija 2006 je Komisija zahtevala dodatne informacije, ki jih je prejela z dopisom z dne 16. avgusta 2006.

(a) Ukrepi, sprejeti aprila 2004

- (18) Vlada Češke republike je 14. aprila 2004 sprejela resolucijo, v kateri navaja, da bo družbi TŽ za 1 306 920

delnic družbe INH v lasti TŽ, kar predstavlja 10,54 % kapitala te družbe, plačana nakupna cena v višini 1 250 CZK za delnico. Češki Urad za varstvo konkurence je 22. aprila 2004 dal mnenje, da ta transakcija ne pomeni državne pomoči v smislu člena 87(1) Pogodbe ES. Transakcija je bila izvedena ob koncu meseca aprila.

- (19) Češki Urad za varstvo konkurence je 30. aprila 2004 odobril državno pomoč v korist TŽ v obliki prenosa obveznic v skupni nominalni vrednosti približno 576,7 milijona CZK (20 milijonov EUR) za okoljske, raziskovalne in razvojne projekte, projekte usposabljanja in projekte zapiranja za obdobje 2004–2006. Del tega je bila pomoč v višini 44 088 300 CZK (1,5 milijona EUR) za projekte usposabljanja in 4 152 500 CZK (0,14 milijona EUR) za projekt zapiranja.

(b) Informacije o družbi

- (20) TŽ je bil privatiziran sredi 90. let prejšnjega stoletja in v celoti prestrukturiran brez državne podpore.
- (21) Glavno področje delovanja TŽ je metalurška proizvodnja (jekla) z zaprtim metalurškim ciklom. Razen proizvodnje koksa ter surovega železa in jekla družba svoje glavne proizvode proizvaja v valjarni, tj. grude, bloke, palice, valjano žico, jeklo za ojačanje ter jeklo za lahke, srednje in težke profile. TŽ je edini proizvajalec tirnic na Češkem.

2. RAZLOGI ZA SPROŽITEV POSTOPKA

- (22) Odločitev Komisije o sprožitvi formalnega postopka preiskave je zadevala tri državne ukrepe v korist TŽ, in sicer nakup delnic, pomoč za usposabljanje in pomoč za zaprtje. Za druge ukrepe pomoči (raziskave in razvoj ter varstvo okolja) je bilo ugotovljeno, da so skladni z ustreznimi predpisi in niso predmet zadevnega postopka ⁽⁴⁾. Komisija je v svoji odločitvi o sprožitvi postopka izrazila dvom, da so navedeni trije ukrepi, ki jih je Češka izvedla pred pristopom, zajemali prikrito pomoč za prestrukturiranje v korist TŽ, kar bi bilo v nasprotju s Protokolom št. 2 k Pogodbi o pristopu iz leta 2003 (v nadaljnjem besedilu „Protokol št. 2“).

⁽³⁾ Glej opombo 1.

⁽⁴⁾ V dopisu z dne 20. marca 2006 so češki organi sporočili Komisiji, da bodo morda razmislili o spremembah teh projektov. Komisija predpostavlja, da bi se take spremembe priglasile v skladu s členom 88(3) Pogodbe.

- (23) Komisija je izrazila dvom, da sta pomoč za usposabljanje in pomoč za zaprtje skladni z vsemi zahtevami ustreznih predpisov Skupnosti o državni pomoči, ki so veljali v času, ko je bila pomoč dodeljena⁽⁵⁾. V dokumentih, ki so bili predloženi Komisiji v februarju in marcu 2004, niso jasno opisani cilji in pogoji navedenih dveh ukrepov pomoči. Na podlagi nejasnih informacij, vsebovanih v odločitvah češkega Urada za varstvo konkurence, ni bilo mogoče preveriti, ali je bila ta pomoč resnično dodeljena v skladu z ustreznimi predpisi.
- (24) Glede nakupa delnic INH, ki so v lasti TŽ, je Komisija dvomila, da bi bila cena 1 250 CZK za delnico, ki jo je plačala država, sprejemljiva za vlagatelja pod pogoji tržnega gospodarstva in ne bi vključevala pomoči v korist prodajalca. Marca 2004 je Češka komisija za vrednostne papirje res odobrila, da INH ponovno odkupi svoje delnice na trgu vrednostnih papirjev po ceni 550 CZK. INH je v svoji predložitvi Češki komisiji za vrednostne papirje predlagano ceno podprl s izvedenskim poročilom o vrednotenju. Komisija je ugotovila, da država ni upoštevala mnogo nižje cene, ki jo je Češka komisija za vrednostne papirje odobrila nekaj tednov prej, in da je pristala, da bo plačala ceno, ki jo je izračunal njen strokovnjak (KPMG).
- (25) Naslov Resolucije Vlade Češke republike št. 1126, sprejete 12. novembra 2003, ki določa, da navedena resolucija „zadeva prestrukturiranje jeklarskega sektorja in predlaga rešitev za Třinecké železářny a.s.“, je še okrepil dvome Komisije.
- (26) Komisija je zato sklenila proučiti, ali navedeni trije ukrepi pomenijo prikrito pomoč za prestrukturiranje v korist proizvajalca jekla TŽ in so zato v nasprotju s Protokolom št. 2.
- (28) Programi usposabljanja, ki naj bi se izvajali med letoma 2004 in 2006, zajemajo celovit program usposabljanja s številnimi različnimi tečaji (osebni razvoj, komuniciranje, trženje, usposabljanje poslovnih delavcev, revidiranje, nove tehnologije, inženiring, kakovost itd.). Skupni upravičeni stroški teh projektov znašajo [...] CZK (*). Skupna pomoč znaša 44 088 300 CZK (1,5 milijona EUR).

Pomoč za zaprtje

- (29) V dopisu z dne 20. marca 2006 so češki organi navedli, da ne bodo plačali pomoči za zaprtje v višini 4 152 500 CZK (0,14 milijona EUR), ki zajema del odpravnin ob odpustu delavcev zaprte peči, ker je TŽ spremenil svojo poslovno strategijo.

Nakup delnic INH, ki so v lasti TŽ

- (30) Češki organi trdijo, da so ravnali kot vlagatelj pod pogoji tržnega gospodarstva, ko niso upoštevali cene v višini 550 CZK, ki jo je odobrila Češka komisija za vrednostne papirje, in so se o ceni dosledno pogajali s prodajalcem – TŽ – zgolj na podlagi svojega izvedenskega poročila (poročilo KPMG). V podporo tej trditvi so češki organi predstavili več elementov, med drugim tiste, ki so navedeni v nadaljevanju.
- (31) Prvič, trdijo, da se vlagatelj pod pogoji tržnega gospodarstva zaveda, da je v interesu družbe (v tem primeru INH), kadar ponovno odkupuje svoje delnice, da plača najnižjo možno ceno. Zato med pogajanjem o ceni delnic s prodajalcem razumen vlagatelj ne bo domneval, da cena, ki je predlagana v okviru ponudbe za ponovni odkup, predstavlja tržno vrednost.
- (32) Drugič, češki organi trdijo, da iz dejstva, da je bila cena, ki jo je predlagal INH, podprta z izvedenskim poročilom in da jo je odobrila Češka komisija za vrednostne papirje, ni mogoče sklepati, da ta cena predstavlja tržno vrednost delnic:

- (a) kar zadeva izvedensko poročilo, se vlagatelj pod pogoji tržnega gospodarstva res zaveda, da je izvedenca izbral in plačal INH, v interesu katerega je bilo zlasti, da se določi nizka nakupna cena. Zato bi bilo mogoče dvomiti o nepristranosti izvedenskega poročila in domnevati težnjo po določitvi nižje cene;

3. PRIPOMBE ČEŠKE

Pomoč za usposabljanje

- (27) Češki organi so Komisiji predložili kopije vseh projektov TŽ za usposabljanje zaposlenih v obdobju 2004–2006, ki jih je ocenil češki Urad za varstvo konkurence in na podlagi katerih je bila dodeljena državna pomoč. Poleg tega so podrobno razložili vse dejavnosti, zajete v splošnem in posebnem usposabljanju, in navedli, kako bi pomoč za usposabljanje izboljšala in posodobila ravni znanj in spretnosti delovne sile v družbi in s tem tudi njeno zaposljivost glede na nove izzive na trgu.

⁽⁵⁾ Drugi odobreni ukrepi pomoči so v celoti združljivi s smernicami Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja (UL C 37, 3.2.2001, str. 3) in okvirom Skupnosti za državno pomoč za raziskave in razvoj (UL C 45, 17.2.1996, str. 5).

(*) Poslovna skrivnost.

- (b) kar zadeva dejstvo, da je ceno odobrila Češka komisija za vrednostne papirje, so češki organi poudarili, da v nasprotju z domnevo, ki jo je Komisija izrazila v odločitvi o sprožitvi postopka, Češka komisija za vrednostne papirje ocenjuje ponudbo na podlagi veljavne zakonodaje in svoje interne metodologije za „Izvedenska poročila za določanje cene udeležbenih vrednostnih papirjev v obvezni prevzemni ponudbi in v javni ponudbi za nakup delnic“ in nima pristojnosti, da bi sama določala ceno delnic ali zamenjala izvedensko poročilo o vrednotenju s svojo analizo. Češka komisija za vrednostne papirje je zgolj odločila, ali so izpolnjene vse zakonske zahteve za ponudbo za ponovni odkup delnic družbe in za izvedensko poročilo o vrednotenju.
- (33) Tretjič, poleg prejšnjega premisleka češki organi navajajo, da je Češka komisija za vrednostne papirje, preden je izdala odobritev marca 2004, že zavrnila eno ponudbo, ki jo je predložil INH, in eno, ki jo je predložil LNM (večinski delničar v INH). V obeh primerih je izvedensko poročilo, ki je bilo podlaga za predlagano ceno, vsebovalo resne pomanjkljivosti glede zakonskih zahtev za izvedensko poročilo. INH je nato predložil novo ponudbo na podlagi poročila o vrednotenju, v katerem so bile upoštevane vse zakonske zahteve. Češka komisija za vrednostne papirje ni imela več razlogov, da bi zavrnila zadnjo ponudbo, in jo je zato odobrila. Češki organi menijo, da bi vlagatelj pod pogoji tržnega gospodarstva razumel predhodno dvojno zavrnitev s strani češke Komisije za vrednostne papirje kot potrditev njegovih pričakovanj, da sta INH in LNM poskušala s temi pomanjkljivostmi, ki jih je Češka komisija za vrednostne papirje ugotovila v izvedenskih poročilih, preizkusiti oceniti družbo, da bi plačala najnižjo možno ceno za delnice, ki sta jih nameravala ponovno odkupiti.
- (34) Četrtrič, češki organi navajajo, da bo vlagatelj pod pogoji tržnega gospodarstva vedel, da je cena 550 CZK postavljena prenizko, saj kaže pretirano nizko razmerje med tečajem in dobičkom na delnico (T/D). To razmerje dobimo, če delimo ceno delnice s čistim dobičkom na delnico. Na podlagi čistega dobička INH v letu 2003, ki ga je bilo mogoče oceniti v začetku leta 2004, ko je bila izvedena transakcija, pomeni cena delnice v višini 550 CZK, da je T/D znašal približno 1,25. Cena 1 250 CZK za delnico pomeni T/D v višini 2,8, kar je bila skrajna spodnja meja za T/D, ki ga je bilo mogoče ugotoviti za proizvajalce jekla, ki so kotirali na borzi. Z drugimi besedami, cena, ki jo je izračunal izvedenec družbe INH, ustreza zelo nizki oceni družbe, kar pa ni združljivo z ovrednotenjem družb na finančnem trgu, ki so v tistem času delovale v jeklarskem sektorju.
- (35) Končno, češki organi poudarjajo, da je bil odziv na javno ponudbo s strani INH za ponovni odkup njegovih delnic po ceni 550 CZK zelo majhen. Velika večina upravičenih vlagateljev se je odločila, da ne bo prodala svojih delnic po tej ceni. Nekaj jih je celo vložilo pritožbo, ker naj bi bile kršene njihove pravice.

4. OCENA POMOČI

4.1 Veljavna zakonodaja

- (36) Protokol št. 2 dopušča dodelitev državne pomoči za prestrukturiranje češki jeklarski industriji v povezavi z njenim prestrukturiranjem v obdobju med letoma 1997 in 2003 v višini največ 14 147 milijonov CZK (453 milijonov EUR). V protokolu je za dodelitev državne pomoči določenih več pogojev, med drugim ponovna vzpostavitev sposobnosti preživetja in zavezanost zmanjšanju zmogljivosti.
- (37) Točka 1 Protokola št. 2 navaja, da se „ne glede na člena 87 in 88 Pogodbe ES državna pomoč, ki jo je podelila Češka v namene prestrukturiranja določenim delom češke jeklarske industrije, šteje za združljivo s skupnim trgom“, če so med drugim izpolnjeni pogoji, določeni v Protokolu.
- (38) Točka 3 Protokola št. 2 navaja, da so „le družbe, našete v Prilogi 1, upravičene do državne pomoči v okviru češkega programa prestrukturiranja jeklarstva.“ TŽ ni omenjen v Prilogi 1.
- (39) Zadnji stavek točke 6 Protokola št. 2 prepoveduje dodelitev kakršne koli dodatne pomoči v namene prestrukturiranja češki jeklarski industriji. V ta namen točka 20 Komisiji daje pooblastilo, da „naredi vse potrebno, da se od zadevnih družb zahteva povrnitev vseh pomoči, ki so bile dodeljene s kršenjem pogojev iz tega Protokola“, če spremljanje prestrukturiranja pokaže kršitev s tem, da se dodelijo „jeklarski industriji dodatne, nezdružljive državne pomoči“.
- (40) Obdobje odloga za dodelitev pomoči za prestrukturiranje češki jeklarski industriji v Evropskem sporazumu je Svet podaljšal do 31. decembra 2006. Ta dogovor je bil priznan v Protokolu št. 2. Za doseg tega cilja Protokol zajema časovno obdobje pred pristopom in po njem. Natančneje, v Protokolu je odobren omejen znesek pomoči za prestrukturiranje za leta 1997–2003 in prepovedana kakršna koli dodatna državna pomoč v namene prestrukturiranja češki jeklarski industriji med letoma 1997 in 2006. S tega vidika se Protokol jasno razlikuje od drugih določb Pogodbe o pristopu iz leta 2003, kot je začasni mehanizem, določen v Prilogi IV („postopek obstoječe pomoči“), ki zadeva le državno pomoč, dodeljeno pred pristopom, če je ta „še vedno veljavna“ po datumu pristopa. Protokol št. 2 se tako lahko obravnava kot *lex specialis*, ki v zadevah, ki jih ureja, izpodrinja vse druge določbe Pogodbe o pristopu.

(41) In čeprav se člena 87 in 88 Pogodbe ES običajno ne bi uporabljala za pomoč, dodeljeno pred pristopom, ki ni veljavna po pristopu, določbe Protokola št. 2 tako razširjajo nadzor državne pomoči v skladu s Pogodbo ES na vso pomoč, dodeljeno pred pristopom za prestrukturiranje češke jeklarske industrije v obdobju med letoma 1997 in 2006.

(42) Protokol št. 2 se ne uporablja za druge ukrepe državne pomoči, dodeljene češki jeklarski industriji za posebne namene, ki lahko veljajo za združljive na drugi podlagi, kot je pomoč za raziskave in razvoj, pomoč za varstvo okolja, pomoč za usposabljanje, pomoč za zaprtje itd. Ti ukrepi pomoči ne sodijo v področje členov 87 in 88, če so dodeljeni pred pristopom in ne veljajo po pristopu. V vsakem primeru pa Protokol ne omejuje možnosti dodeljevanja drugih vrst pomoči češkim jeklarskim družbam v skladu s pravnim redom Skupnosti. Seveda ne omejuje možnosti, da se sprejmejo ukrepi, ki se ne štejejo za pomoč, kot na primer dokapitalizacija v skladu s preizkusom zasebnega vlagatelja pod pogoji tržnega gospodarstva. Po drugi strani je treba ukrep, namenjen češkim jeklarskim družbam, ki pomeni državno pomoč in ki ne more veljati za združljivega s skupnim trgom v skladu z drugimi predpisi, obravnavati kot pomoč za prestrukturiranje – glede na preostale lastnosti te klasifikacije – ali v vsakem primeru kot pomoč, povezano s prestrukturiranjem češkega jeklarskega sektorja, in je kot tak predmet Protokola št. 2.

(43) Zato lahko Komisija v skladu s svojo stalno prakso in točko 20 Protokola št. 2 oceni ukrepe s formalnim postopkom preiskave v skladu s členom 88(2) Pogodbe ES, kadar sumi, da so češki organi jeklarskim družbam dodelili pomoč, ki ni združljiva s skupnim trgom, na podlagi, ki ni prestrukturiranje, in da zato Češka ne ravnava v skladu s Protokolom št. 2. Uporablja se tudi Uredba Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES⁽⁶⁾.

4.2 Obstoj pomoči

Pomoč za usposabljanje

(44) Subvencije za usposabljanje v korist TŽ pomenijo državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES. Finan-

cirane so s strani države ali prek državnih sredstev. Ta dodatna finančna sredstva lahko izkrivijo konkurenco v Skupnosti z dajanjem prednosti TŽ pred drugimi konkurenti, ki ne prejemajo pomoči. Navsezadnje je v jeklarskem sektorju prisotna obsežna trgovina med državami članicami, v kateri TŽ nima zanemarljive vloge, zato lahko pomoč vpliva na trgovino med državami članicami.

Pomoč za zaprtje

(45) Češki organi družbi TŽ ne bodo plačali pomoči za zaprtje, ki zajema del odpravnin ob odpustu delavcev zaprte peči, ker je TŽ spremenil svojo poslovno strategijo. Družba zato ne bo prejela sredstev v višini 4 152 500 CZK (0,146 milijona EUR), ki so ji bila obljubljena pod določenimi pogoji. Ta ukrep čeških organov je zato postal neveljaven.

Nakup delnic INH, ki so v lasti TŽ

(46) Komisija bo preučila v vrstnem redu, kot se pojavijo v predhodnem oddelku „Pripombe Češke“, elemente, ki so jih predstavili češki organi, da bi podprli svojo trditev, da so ravnali kot vlagatelj pod pogoji tržnega gospodarstva⁽⁷⁾, ko v okviru pogajanj s prodajalcem niso upoštevali cene v višini 550 CZK, ki jo je predložil INH in odobrila Češka komisija za vrednostne papirje.

(47) Komisija se strinja s prvo trditvijo čeških organov, in sicer, da se vlagatelj pod pogoji tržnega gospodarstva in tudi prodajalec zavedata, da je v interesu družbe (v tem primeru INH), kadar ponovno odkupuje svoje delnice, da plača najnižjo možno ceno. Zato bosta med pogajanja o ceni delnic razumen vlagatelj in prodajalec z nezaupanjem obravnavala ceno, predlagano v okviru take ponudbe za ponovni odkup. Tako ceno bodo obravnavali, kot da odraža tržno vrednost, le če je podprta z dodatnimi elementi. Na primer, če je ponudba za ponovni odkup zaključena in je bila uspešna med vlagatelji, kar pomeni da je znaten odstotek vlagateljev pripravljenih prodati svoje delnice po tej ceni, bo vlagatelj pod pogoji tržnega gospodarstva to ceno običajno upošteval. Vendar pa je bila v zadevnem primeru ponudba za ponovni odkup še vedno odprta v času transakcije in na voljo ni bilo nobenih informacij, ki bi kazale na uspešnost ponudbe.

⁽⁶⁾ UL L 83, 27.3.1999, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1791/2006 (UL L 363, 20.12.2006, str. 1).

⁽⁷⁾ Sodišče že dolgo priznava načelo vlagatelja v tržnem gospodarstvu. Glej na primer Zadevo C-305/89 *Alfa Romeo*, Recueil [1991] I-603 (odstavek 19 in odstavki, ki mu sledijo).

- (48) Kar zadeva drugo trditev čeških organov, Komisija poudarja, da je treba proučiti specifičnosti primera. Prvič, ni bilo borzne vrednosti delnic, ki bi se lahko uporabila kot jasna in nesporna podlaga za tržno vrednost družbe⁽⁸⁾. Zato je bilo treba, da bi se določila vrednost družbe, pripraviti napoved prihodnjih denarnih tokov ali dividend in nato izračunati njihovo sedanjo vrednost. Drugič, družba, ki jo je bilo treba ovrednotiti, je prestajala korenito reorganizacijo. Družbo je država, ki jo je do tistega dne obvladovala, pred kratkim prodala velikemu zasebnemu jeklarskemu združenju. To se je lotilo posodobitve družbe in znatnih naložb. Glede na to izrazito spremembo v družbi in njenem upravljanju se pretekli finančni podatki ne morejo obravnavati kot zanesljive smernice za prihodnje poslovanje. Napovedi glede prihodnjih denarnih tokov ali dividend ne morejo temeljiti na obstoječem nizu števil, ki ga je mogoče opaziti. Vrednotenje družbe je bilo torej odvisno od napovedi, za katere ni bilo mogoče uporabiti nobene nesporne podlage. Komisija se strinja, da v teh posebnih okoliščinah iz dejstva, da je bila cena, ki jo je predlagal INH, podprta z izvedenskim poročilom in da jo je odobrila Češka komisija za vrednostne papirje, ni mogoče sklepati, da ta cena predstavlja tržno vrednost delnic:
- (a) Komisija se strinja, da se v zvezi z izvedenskim poročilom vlagatelj pod pogoji tržnega gospodarstva in prodajalec zavedata, da je izvedenca izbral in plačal INH. Glede na dejstvo, da je bilo pri vrednotenju družbe mogoče izhajati le iz domnev o prihodnjem dogajanju, ki ga je bilo zaradi nedavne privatizacije težko dokazati, in iz kazalcev, ki jih je mogoče opaziti, je najeti svetovalec lahko previdno domneval razvoj prihodnjih dogodkov, da bi oblikoval ceno, ki jo je pričakoval naročnik, ne da bi pri tem zgrešil kakšno formalno napako ali ogrozil svoj ugled. Komisija ugotavlja, da so bile napovedi izvedenca, ki ga je izbral INH, resnično previdne (glej spodaj).
- (b) Komisija je na podlagi informacij, ki so jih predložili češki organi, ugotovila, da Češka Komisija za vrednostne papirje ni izdelala svojega izvedenskega poročila o vrednosti delnic, ki bi zamenjalo izvedensko poročilo o vrednotenju, ki ga je predložil INH. Češka komisija za vrednostne papirje je zgolj odločila, ali so izpolnjene vse zakonske zahteve za ponudbo za ponovni odkup delnic družbe in za izvedensko poročilo o vrednotenju. V zadevnem primeru Komisija ugotavlja, da je vrednotenje moralo izhajati iz domnev o razvoju družbe, ki je prestajala korenite spremembe, in ne iz dejstev, kot je borzna vrednost delnic ali pretekli finančni podatki, ki jih lahko Češka komisija za vrednostne papirje uradno preveri. Komisija ugotavlja, da iz informacij, ki so jih predložili češki organi, izhaja, da Češka komisija za vrednostne papirje ne more zavrniti izvedenskega vrednotenja, ki ne vsebuje pomanjkljivosti in neskladnosti, zgolj zato, ker temelji na „previdnih“ domnevah in je zaradi tega oblikovana nizka cena delnic, ki so predmet vrednotenja.
- (49) Komisija se strinja s tretjim elementom, ki so ga predstavili češki organi, in sicer, da bi vlagatelj pod pogoji tržnega gospodarstva razumel predhodno dvojno zavrnitev s strani češke Komisije za vrednostne papirje kot potrditev njegovih pričakovanj, da sta INH in LNM (večinski delničar v INH, ki je gonilna sila te transakcije, saj bo od INH kupil delnice, ki jih je družba ponovno odkupila) poskušala preнизko oceniti družbo, da bi plačala najnižjo možno ceno za delnice, ki sta jih želela ponovno odkupiti.
- (50) Glede četrte trditve čeških organov Komisija ugotavlja, da v času priprave poročil o vrednotenju, ki sta ju naročila INH in država v prvem četrtletju leta 2004, dobiček družbe INH za celo leto 2003 še ni bil znan, vendar bi se lahko ocenil na podlagi števil, za prva četrtletja, ki so že bile znane. Skladno s tem je višina napovedi čistega dobička za celo leto 2003 v obeh poročilih o vrednotenju podobna. Na podlagi čistega dobička, ki so ga predvideli za leto 2003, cena delnice v višini 550 CZK pomeni razmerje T/D v višini približno 1,25. (Češki organi so izračunali razmerje T/D v višini 1,25 na podlagi dejanskega dobička, ki takrat še ni bil znan in za katerega se je kasneje izkazalo, da je boljši od predvidevanj obeh izvedencev, zato je razmerje T/D nižje.) Ta številka je zelo nizka. Vlagatelj pod pogoji tržnega gospodarstva bi družbo ocenil s tako nizko ceno le, če bi imel izredno negativna pričakovanja glede rasti čistega dobička v prihodnosti. Komisija ugotavlja, da izvedenec, ki ga je najel INH, resnično meni, da je neto dobiček, dosežen v letu 2003, izjemen. in pričakuje, da se bodo dobički v prihodnjih letih zmanjšali za dve tretjini. Z drugimi besedami, navedeni izvedenec pričakuje, da se bo dobiček v letih po letu 2003 vrnil skoraj na raven dobička iz leta 2002 (0,9 milijarde CZK), ko je družba INH še vedno trpela zaradi slabega poslovanja in pomanjkanja naložb kot posledic državnega lastništva. Izvedenec predvideva nizko rast prodaje in omejena znižanja stroškov. Komisija ugotavlja, da v poročilu o vrednotenju ni jasno razloženo, zakaj naj bi bil LNM, ki je v začetku leta 2003 prevzel vodilno vlogo v INH, neuspešen pri prestrukturiranju družbe, zmanjšanju stroškov poslovanja in stroškov vložkov ter razvoju donosnejših proizvodov in poslovnih odnosov. Po drugi strani pa cena v višini 1 250 CZK, ki

⁽⁸⁾ V odločitvi o sprožitvi postopka Komisija priznava, da je borzna vrednost delnic običajno najboljši kazalec vrednosti delnic, a cena za delnice INH, ki jo je bilo mogoče opaziti na praški borzi, kljub temu ni zanesljiv kazalec vrednosti 10-odstotnega deleža v kapitalu družbe INH. Mesečna in letna statistika dejansko kaže, da je vrednost poslov zelo omejena. Borzna vrednost delnic zato ni rezultat vzajemnega delovanja več pomembnih vlagateljev.

jo je izračunal izvedenec KPMG, ki ga je najela država, pomeni razmerje T/D od 3 do 3,5. To je spodnja meja za razmerje T/D, ki ga je bilo mogoče ugotoviti v tistem času na finančnih trgih za proizvajalce jekla. Tako nizko razmerje odraža previdnost pri napovedovanju rasti dobička. KPMG resnično predvideva (omejeno) zmanjšanje dobička po letu 2003. KPMG zato tako kot izvedenec, ki ga je najela družba INH, priznava ugoden položaj na trgu jekla v letu 2003 in njegovo ciklično naravo. Vendar pa KPMG pričakuje tudi, da se bo pod nadzorom LNM nadaljevalo operativno prestrukturiranje družbe, ki je bila prej v državni lasti, da bodo viri vložkov cenejši zaradi povezovalja v veliko jeklarsko združenje in da se bo proizvodnja preusmerila v proizvodnjo višje dodane vrednosti. Skratka, Komisija se strinja, da bi se vlagatelj pod pogoji tržnega gospodarstva zavedal, da je cena 550 CZK prenizko ocenjena, saj ustreza izredno nizkemu razmerju T/D, ki ga je težko upravičiti glede na pričakovano izboljšanje finančne uspešnosti družbe, ki bi ga bilo razumno pričakovati po privatizaciji družbe ter programu naložb in prestrukturiranja, ki ga je začel izvajati njen novi zasebni delničar.

(51) Komisija sklepa, da je na podlagi zgoraj navedenih štirih elementov mogoče razložiti, zakaj v času vladnega odkupa vlagatelj pod pogoji tržnega gospodarstva ne bi jemal resno cene 550 CZK, ki jo je predlagal INH v okviru postopka ponovnega odkupa in ki jo je odobrila Češka komisija za vrednostne papirje, in zakaj ta cena ne bi mogla predstavljati resnega pogajalskega orodja, ki bi prisililo prodajalca, da zniža svojo ceno. V odsotnosti druge razpoložljive referenčne cene bi se zato moral vlagatelj pod pogoji tržnega gospodarstva pogajati s prodajalcem na podlagi cene, ki jo izračuna njegov izvedenec⁽⁹⁾. Ker je cena, ki jo je plačala češka vlada, v cenovnem razponu, ki ga je izračunal KPMG, so bila ta državna sredstva investirana na način, ki je sprejemljiv za vlagatelja pod pogoji tržnega gospodarstva. Komisija skladno s tem meni, da nakup delnic ne pomeni državne pomoči v smislu člena 87(1). Komisija želi poudariti, da je ta sklep v celoti odvisen od posebnih okoliščin v zadevnem primeru.

(52) Glede petega elementa, ki so ga predstavili češki organi, in sicer dejstva, da je bil odziv na javno ponudbo s strani INH za ponovni odkup njegovih delnic po ceni 550 CZK zelo majhen, Komisija priznava, da to ni bilo znano v

času analize transakcije in zato sklepa, da to dejstvo ne more razložiti, zakaj država ni upoštevala predlagane cene.

4.3 Združljivost pomoči

- (53) Kot je razloženo v uvodnih izjavah 42 in 43, mora Komisija oceniti morebitno združljivost ukrepa, za katerega je ugotovljeno, da je državna pomoč, z veljavnimi predpisi, da se zagotovi, da ne gre za pomoč za prestrukturiranje, ki je prepovedana v skladu s Protokolom št. 2.
- (54) Pomoč za usposabljanje je ocenjena na podlagi Uredbe Komisije (ES) št. 68/2001 z dne 12. januarja 2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri pomoči za usposabljanje⁽¹⁰⁾.
- (55) Razlika med ukrepi posebnega in splošnega usposabljanja je opisana v členu 2 Uredbe. Posebno usposabljanje je v členu 2(d) Uredbe opredeljeno kot usposabljanje, ki ga delojemalec neposredno in v pretežni meri uporablja na trenutnem ali prihodnjem delovnem mestu delojemalca v družbi, ki prejema pomoč, in ki mu daje znanja, ki niso ali pa so zgolj v omejenem obsegu prenosljiva na druge družbe ali delovna področja.
- (56) Splošno usposabljanje je v členu 2(e) Uredbe (ES) št. 68/2001 opredeljeno kot usposabljanje, ki ga delojemalec ne uporablja samo ali v pretežni meri na trenutnem ali prihodnjem delovnem mestu delojemalca v družbi, ki prejema pomoč, temveč delojemalcu daje znanja, ki so v veliki meri prenosljiva na druge družbe ali delovna področja in s tem bistveno izboljšajo zaposljivost delojemalca.

⁽⁹⁾ Če izvedensko poročilo o vrednotenju ne vsebuje pomanjkljivosti. Vendar pa Komisija v svoji odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave ni izrazila dvomov glede verodostojnosti stališč, izraženih v navedenem poročilu. Prav tako zgoraj navedena analiza ne kaže na neustreznost sklepov poročila.

⁽¹⁰⁾ UL L 10, 13.1.2001, str. 3. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1976/2006 (UL L 368, 23.12.2006, str. 85).

- (57) Češka je zagotovila podrobne informacije o predlaganih programih usposabljanja. Na podlagi teh informacij je Komisija lahko preverila in potrdila, da je razlika med splošnim in posebnim usposabljanjem, ki jo je uporabila Češka, skladna s členom 2 Uredbe (ES) št. 68/2001. Tako se programi, ki so opisani kot splošno usposabljanje, nanašajo na znanja, kot so poslovanje, osebni razvoj, komuniciranje, trženje in revidiranje, ki so v veliki meri prenosljiva na druge družbe ali delovna področja. Na enaki podlagi so bili programi, ki se nanašajo posebej na proizvode, nove tehnologije, inženiring, tehnične projekte, okoljsko upravljanje in izboljšanje kakovosti ter so zato omejeno uporabni za druge namene, opisani kot posebno usposabljanje, kar je v skladu s členom 2(d) Uredbe. Skladno z informacijami, ki so bile predložene Komisiji, je bila pomoč za usposabljanje potrebna za dosego načrtovanih ciljev.
- (58) Člen 4(7) Uredbe (ES) št. 68/2001 določa upravičene stroške projekta usposabljanja in zahteva, da morajo biti informacije o stroških jasne in razčlenjene po postavkah. Češka je Komisiji predložila podrobne informacije o stroških, povezanih s projektom, razčlenjene po postavkah tako, da je bilo mogoče te stroške povezati s stroški, določenimi v členu 4(7) Uredbe. Ugotovljeno je bilo, da so te informacije skladne z zahtevami iz člena 4(7) Uredbe.
- (59) Poleg tega je bilo ugotovljeno, da sta intenzivnosti pomoči, ki ju je uporabila Češka, skladni z največjima intenzivnostima pomoči, ki sta dovoljeni v skladu s členom 4(2) in (3) Uredbe (ES) št. 68/2001. Tako sta predlagani intenzivnosti pomoči skladni z intenzivnostima pomoči, dovoljenima v Uredbi za posebno in splošno usposabljanje za veliko družbo, ki se nahaja na območjih, ki izpolnjujejo pogoje za regionalno pomoč na podlagi člena 87(3)(a) Pogodbe ES.
- (60) Pomoč je torej skladna z zahtevami, določenimi v Uredbi (ES) št. 68/2001.

5. SKLEPNE UGOTOVITVE

- (61) Komisija ugotavlja, da je pomoč za usposabljanje v višini 44 088 300 CZK (1,55 milijona EUR) v korist TŽ skladna z Uredbo (ES) št. 68/2001.
- (62) Pomoč za zaprtje v višini 4 152 500 CZK (0,14 milijona EUR) ne bo izplačana TŽ, ker je ta spremenil svoj poslovni načrt.
- (63) Nakup delnic INH, ki so v lasti TŽ, ne pomeni državne pomoči.
- (64) Skladno s tem navedeni trije ukrepi ne pomenijo prikrite pomoči za prestrukturiranje v korist TŽ, ki bi bila v nasprotju s Protokolom št. 2 –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Pomoč za usposabljanje v višini 44 088 300 CZK v korist Třinecké železárny a.s. je skladna z merili, določenimi v Uredbi (ES) št. 68/2001, in ne pomeni pomoči za prestrukturiranje v smislu Protokola št. 2 k Pogodbi o pristopu iz leta 2003.

Nakup delnic ISPAT Nová Huť, ki so v lasti Třinecké železárny a.s., ne pomeni državne pomoči v smislu člena 87(1) Pogodbe ES.

Člen 2

Ta odločba je naslovljena na Češko republiko.

V Bruslju, 8. septembra 2006

Za Komisijo
Neelie KROES
Članica Komisije